

שלושי הגבורים

המשוררים הלויים מבלי כלי נגון לפעמים מרוב שמחה היו משוררי שירי טבעיות כמעט כמו שהוא נועם איזה קאנצוני שבזמנם ולא כמשפט השיר המלאכותי ויחליפו רבועם שלהם כפי משפטי המלות אשר יחווירו במשקל מר כפי מספר התנועות שלהם כמו דרך משל שיר זה שהוא שיר של שתי תנועות ויתר ושתי תנועות ויתר ושתי תנועות שבו נמנו השלש עשרה עיקרים והוא יגדל אלהים חי וישתבח היה נעשה בנזעם אחד ושיר של יתר ותנועה הית נעשה בנזעם אחר כמו שהוא שיר זה שהוא של שמנה מלות בלבד כפולות על שמנה שורות :

אחלה	לקוני	למלא	רצוני	לחפר	יגוני	לכפר	עוני
לקוני	אחלה	רצוני	למלא	יגוני	לחפר	עוני	לכפר
למלא	רצוני	אחלה	לקוני	לכפר	עוני	לחפר	יגוני
רצוני	למלא	לקוני	אחלה	עוני	לכפר	יגוני	לחפר
לחפר	יגוני	לכפר	עוני	אחלה	לקוני	רצוני	למלא
יגוני	לחפר	עוני	לכפר	לקוני	אחלה	למלא	רצוני
לכפר	עוני	לחפר	יגוני	רצוני	למלא	לקוני	אחלה
עוני	לכפר	יגוני	לחפר	למלא	רצוני	אחלה	לקוני

הלוי (לנגן בו) הוא נעשה מקנים 'חלולים' מסופן לראשית ככל תוכן שנקראו בלשון לאטינו קאנצנים בלשון רבי אשר בם יעלה האויר מהמפוחין כשיצטרך בדחיות סוף היתירות למעלה נגד פיות הקנים בכון כידוע לבי שידע להקיש בו נפשי שרבותינו לא זכרו באידראכלו הקנים הרבים שלו שהם בלתי שוים בארכן וקצרותן וגסותן והמנוקבי מלמטח למעלה בכל מכל כל שעומדים וקופין במצבן בתוך כלי זה פעם בשורה אחת ושרה ושוה בלכד ופעם בשתי שורות ולפעמים עד חמשה וששה זולפנים מזוי גם לא כתבו רב רב מרבפוחים שהם בו שנים ולא יותר המכניסים הרוח בקרבן שעומד שם תמיד סגור ומכנס בהרמת ובהשית דפי ח המפוחים עד שיצא בזמן הנגינה ספיות הקנים העליונות לחוץ ועוד לא הודיעו מנין היתירות שלו שהם על הרוב ארבעים וחמשה עד חמשים ושנים ומנוחים בשורה שורה על הסרח העודף היוצא מנוף הכלי כמו שהוא יוצא מכללי אשר קראתי אותו מכים גם לא זכרו הבדלים הקופים שהם על סוף היתירות בתוך הכלי עם הנכרים הקטנים שבראשם ההולכים לעומת נקבי הקנים שמקשים בם במערכת היתירות שעל הסרח העודף כמו שיקישו אצבעות המנגנים על נקבי החלילים כשמנגלים בם כי כמשפט הזה הם מכניסים רוח המפוחים בדחיה עזה בקנים עד שישימיעו הקולות הנכונות אל הזמרח משונות זו מזו כפי עו ארכן של קנים וקצרותן וגסותן בגלל כל הדברים האלה הין ולא רפוי בידי אם האידראכלו יהיה האורגאנו כמו שהאמין בעל הערוך ז"ל אם לאו לכן תחפשונו בני בנות שכלכח בהותו של כלי זה בפרשות כי אם תמצאו אמת הדבר כמו שהיא ותיעוקו קוש הפרטים האלה כלם למקצת התלמידים שבזמננו והללו וישבחו אתכם כל יודעי ספר וכל יצי תורח בישראל יברכו שמכם וזכרכם ולדוד ודוד יספר:

בנועמים שונים על התוף כפי דמיון מלשבתם ורצונם כדכתיב ותקח מרים הנביאה וגו' (שמות ט"ו) ואין זה דבר חדש כי גם בזמננו הבחורים השמחים אלי גיל רחם משיבים בין ברכיהם קדרה ריקנית גדולה של חרם ובידם הימנית הם מחזיקים בכף אחת של עץ ובידם השמאלית יש להם מכסת עגול ופשוט של עץ לכסות פי הקדרה ותקשין בקדרה ובמכסה הקשות רבות ושונות וישנו סדרם כפי חפצם באמון יד ככון ומשוררים עם הנקישות שירות מכונות לנקיפת הנקישות ולנועם איזה שיר טבעי מתוקן בחרוזים עוברים אה לח ציציליאנח ויערב להם עד שבאולי

וראו כי המלות שבראש השמנה שורות יערכו לפיכיו ממש כל סדר השורה הראשונה ממנו והמלות השניות כשתדרו בישר על כל המלות השניות עד השמינית יערכו לפיכיהם השורה השנית וכן השלישית כסדר ההוא תערוך השורה השלישית וכן כל המלות יערכו כל השורות כמשפט המלות הסמוכות עד תום כל השמנה שורות הסדר בינו בו כי תמצאו גם כן נוסף על האמור מה שיערב לכם : נפני שלא היתח לנו שמחה בכל ימות השנה כשמחת בית השואבה על כן נוסף על השופרות והכבלים והכנורות והתופים והמחולות והמנים שהוא לדעתי הקלאוויקורדו באשר אמרתי בפרקי הקודמים וגם נוסף על הצלצלי שמע והצלצלי תרועה והעוגב שהוא לפי סברתי הואלה דא נאמנה (עם כי אני ידעתי שבגמר ירושלמית דסוכה אמרו שהעוגב הוא האורדולוס) היו מנגנים גם כן במגרפת דערכין כמו שאמרו בגמרת ערכין פרק אין בערכין מגרפת היתה במקדש שעשרה נקבים היו ביה וכשמזכרין עמית יוצאין ממנה מאה נעימות שאינן דומות זו לזו ואני לא ידעתי מה היא בברור ועם כל זה כתבתי דעתי עליה בפרק שני בספר שלשי הגבורים זה ראו אותה שם והתבוננו בה וגם בגמרת ערכין אמרו לא היה מכה באורדולוס (אולי אידראכלוס) במקדש באי אורדולוס ? אמר אבני טבלא גורגא מפני שקול העב ומערבב את הנעימה וגם הכלי הזה לא ידעתי באמתות מה הוא אמנם בעל הערוך בערך טבלא כתב שהוא הכלי הטוב להקיש בו המכונה בשם זר אורגאנו שנקרא כן בשם כולל (כאשר זממתי) במקום שם עצמי להשיבותו והנה האורגאנו הלוה(אצל היתירות שיש לו מלפניו כדמות הקלאוויקורדו והשני מפהין מלאחריו להעלות האויר בחלקי הכלי כמו שעושים גם כן במגרפת להשמיע לכל הנמצאים במקדש קול הנגון שלו כשיתחנן